

Röd granit. Runstenens topp är avslagen; den finns ännu på träsnittet i *Bautil* men saknas hos Dybeck. Höjd 1,17 m., bredd 0,87 m. Ytan är jämn. Ristningen djupt och jämnt huggen, väl bevarad.

Inskrift:

× **iluki** + **lit** × **raisa** × **stina** × **auk** × **hauk** × **k[iara ef]tir** × **biarn** × **broður** × **sin** ×

5 10 15 20 25 30 35 40 45

Illugi let ræisa stæina ok haug gæra æftir Biorn, broður sinn.

»Illuge lät resa stenarna och göra högen efter Björn, sin broder.»

Till läsningen: Icke stungna äro 4, 25 **k**. Ungefär halva övre delen av 26 **k** är borta. Av v. bst i 33 **t** endast ett obetydligt spår. R. 38 är säkert **a**, icke **o**. Under bst på v. sidan finns en naturlig fördjupning, ej huggen. Märk f. ö., att 43 **o** har bst gående i annan riktning. — Aschaneus (F b 5): 4 **h**, 9—18 **rasa · staina**, 26—35 **kara iftir**, 38 **a**. Bureus: 14—18 **stain**, 26—35 **kiara iftir**, 38 **a**. Axehiellm: 26—35 **kiara iftir**, 38 **o**. Rhezelius: 26—35 **kiara aftir**, 38 **o**. — Hadorph o. Helgonius: 26—35 **kiara eftir**, 38 **o**. — Dybeck: 38 **o**. — Brate: 38 **o**.

Enligt Aschaneus skulle denna sten i slutet av 1500-talet ha blivit flyttad från »sin rätte högh och grafställe». Tyvärr upplyser han ej, var detta har varit. I detta sammanhang har han några allmänna funderingar om fornminnen: »1. NB. Jordehögar äre goda Monumenter nogh, giorda och ihopborna af de gamla Svía och Götha, på de dödes legerstäder vid sine Byer; och betyga Jordhögar, at de där liggie vnder begraffna, haffua varit jordägande Män och quinnor. 2. Äre och sådana Grafstenar, på Runeska, Monumenta berömelige Nogh, ähn mere ähn som man nu gör TrääRool öfuer de döda. 3. Sielfva skrifften, som communicerar den dödas Namn, och hans som Monumentet eller testamentedt oprättade.» Sedan han meddelat inskriften på den andra Harby-stenen (U 267), fortsätter han: »Dänna åminnelsen är i hårda stenar inskrifven, mäd Runor, mäd flijt, at sådana Nödtorftiga tingh och märkelige faremedell och manliga forna gerningar skola altijd ihogkommas af de efterkommande, och icke förglömmas, vtan vid macht hållas och behållas.»

Den ursprungliga platsen för U 269 är alltså okänd. Förmodligen har den varit vid Harby gård, icke långt från bron, där de andra stenarna voro resta, och vägen. Att de efterlevande ha låtit göra bro och uppkasta en hög till minne av en avliden frände, omtalas också i U 135.

Även U 269 är säkerligen ristad av Fot.

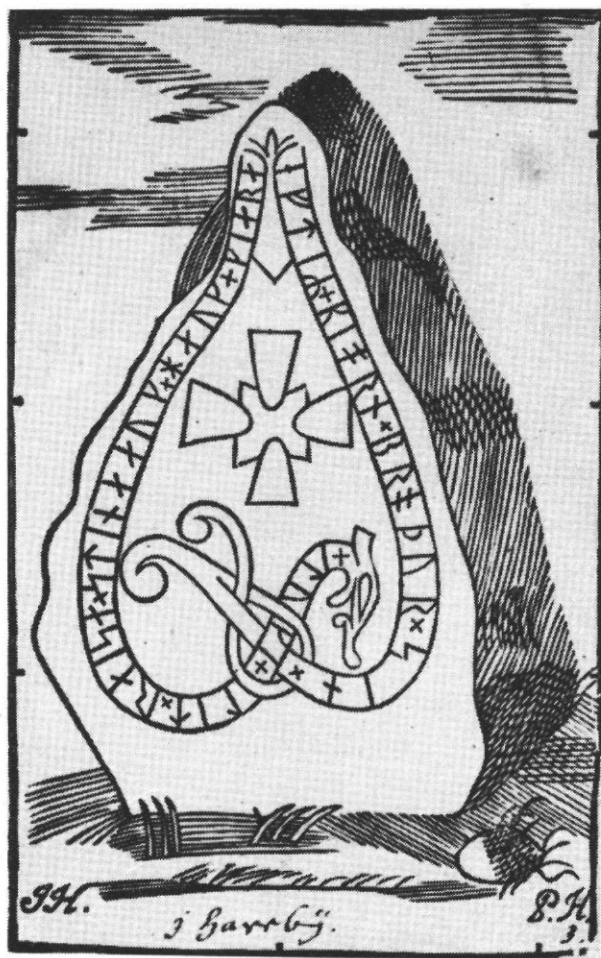

Fig. 272. U 269. Harby, Fresta sn.
Efter B 86.

270. Smedby, Fresta sn.

Litteratur: B 91, L 416. Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Vita Theoderici (1699), s. 465, Monumenta 3, bl. 188, 193; N. R. Broeman, Sagan om Ingvar Widtfarne (1762), s. 159; R. Dybeck, Reseberättelse 1867 (ATA); Handlingar i målet angående runstenens förstörande inför Vallentuna häradsrätt sept. 1868 (ATA); UFT h. 4 (1875), s. 24.

Avbildning: P. Helgonius o. J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta och B 91).

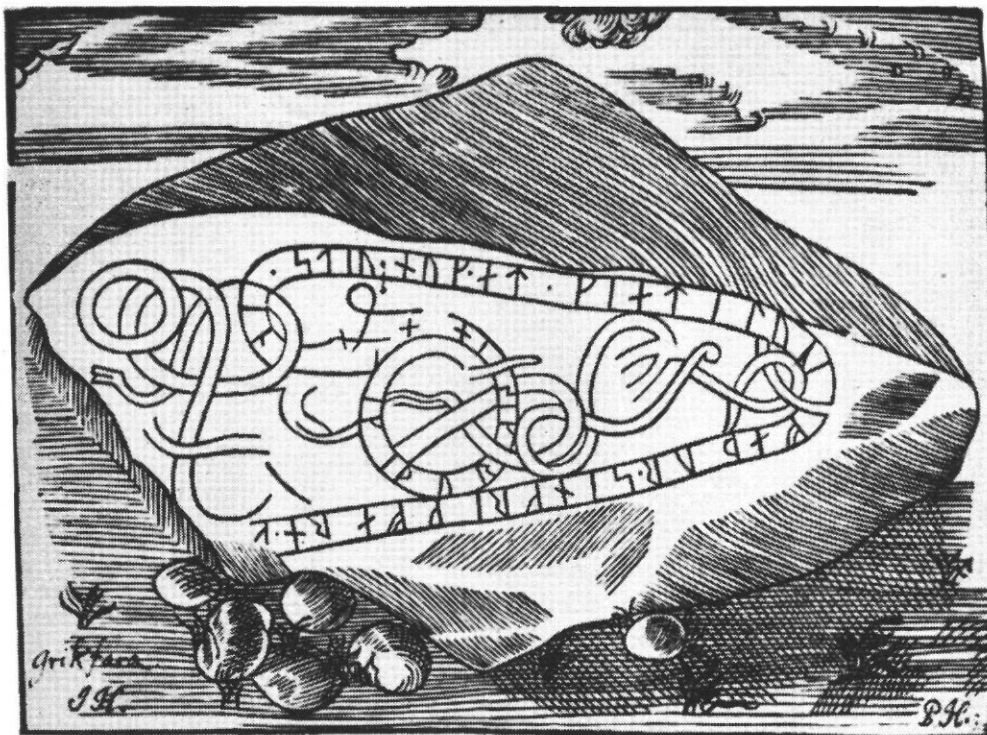

Fig. 273. U 270. Smedby, Fresta sn. Efter B 91.

Enligt uppgift i *Ransakningarna* 1667—84 fanns »Vthi Smedeby giärde en stoor Runasteen uthi rijtadt.» Peringskiöld har endast den allmänna uppgiften: »Smedeby». Dybeck omtalar, i sin »Berättelse» för år 1867, att han själv »för tre år sedan», sålunda 1864, sett stenen, men att den år 1866 blivit inlagd, hel eller sönderslagen, i en nyuppförd källare. Dybeck väckte åtal mot den skyldige, hemmansägaren C. G. Johansson i Smedby, och åtalet fullföljdes sedan av Vitterhetsakademien. Av handlingarna i målet framgår, att runstenen hade stått upprest vid gården nära intill den plats, där källaren byggdes och att den under sommaren 1864 hade blivit med tre sprängskott söndersprängd i många små bitar, vilka sedan blivit använda vid källarens uppförande. Det ansågs vara omöjligt att åter laga och hopsätta den.

Höjd ung. 2,50 m., bredd ung. 1,20 m. Stenen är i *Bautil* avbildad liggande på marken. En del av fotstycket är avslagen. Ristningen förefaller ha varit skadad.

Inskrift (enligt B 91):

ikiþur - isina . . . - - - stiu nuk · at · kiutilu . . . faþur · sin krikfarn · k . . .

Ingipora . . . ok at Kætil-, faður sinn, grikkfara(?) . . .

»Ingetora . . . ok efter Kättil-, sin fader, grek(lands)farare . . .»

Till läsningen: Runan 7 liknar ett upp- och nedvänt **k**. Det kan möjligen läsas som **a**, med bst endast på v. sidan, neddragen till slinglinjen. 16 **t** har bst endast t. v. Mellan 30 **u** och 31 **f** har varit plats för 2 à 3 runor.

46 **n** kan vara fel för **a**, liksom 19 **n**. Endast på så sätt läser man ordet »grekfarare» i inskriften. Det förekommer i ännu en uppländsk inskrift, L 211 Vedyxe, Danmarks sn: **ibtia · uipbiurn · krikfara**, »efter Vidbjörn grekfarare». Där är det ett tillnamn, givet en man vilken som väring eller köpman har farit österut till Grekland. Detsamma kan vara fallet med den tyvärr så skadade och numera förkomna inskriften U 270. Jfr isl. *Holmgarðsfari*, *Iorsalafari*.

Inskriftens första namn torde vara kvinnonamnet *Ingipora*. Se om detta Sö 347. Namnet på den döde, över vilken stenen är rest, har möjligen varit *Kætilulfr*, *Kætilviðr*, *Kætilvastr* eller *Kætillaugr*.